T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ
HUKUK BÖLÜMÜ
ESAS NO : 2017/609
KARAR NO : 2017/648
KARAR TR : 23.10.2017

ÖZET: Davacıya ait Isparta İli, Yalvaç İlçesi, Tokmacık Köyü 121 ada, 92 parsel ve 121 ada, 93 parsel sayılı taşınmazlarına drenaj kanalı açmak amacıyla ağaçlarının yıkılması ve hafriyat dökülmesi suretiyle zarar verilmesinden dolayı uğranıldığı ileri sürülen maddi zararın faiz ve dava masrafları ile birlikte tazmini istemiyle açılan davanın, ADLİ YARGIYERİNDE çözümlenmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : D.A.
Davalı : Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü
Vekili : Av. M.Ç.

O L A Y : Davacı vekili dava dilekçesinde özetle; Isparta İli, Yalvaç İlçesi, Tokmacık Köyü 121 ada, 92 parsele kayıtlı 2200 m2'lik taşınmaz ile, aynı ada, 93 parsele kayıtlı 15.500 m2'lik taşınmazın maliki olduğunu, bu taşınmazlarda bulunan armut, kiraz, ceviz, elma, kavak ve söğüt ağaçlarının davalı idareye ait kepçe ve kamyonlarla söküldüğünü ve bir kısım ağaçlarının da kırılarak enkaz içinde kaldığını ileri sürerek, toplam 5.770,00 TL zarar ve ziyan ile açmış olduğu tespit davası sonucu yaptığı tüm masrafların da davalı idareden tazmini istemiyle adli yargı yerinde dava açmıştır.

YALVAÇ ASLİYE HUKUK MAHKEMESİ: 4.2016 gün ve E:2016/58, K:2016/247 sayı ile, davalının Tokmacık-Çaltı pompaj sulama inşaatı nedeniyle kamu yararı gereğince taşkın riskine karşı araziye kanal açma çalışmaları esnasında dava konusu vakıanın oluştuğu, buna göre davanın dayanağının davalının kamu tüzel kişisi olması nedeni ile hizmet kusuru olduğun; her ne kadar davacı mahkemelerine başvurmuş ise de; kamu hizmetlerinin görülmesi sırasında ve hizmet kusurlarından doğan zararın giderimde idari yargı görevli olduğundan (2577 sayılı İYUK md2) yargı yolu dava şartının bulunmaması nedeniyle HMK nın 114/1-b maddesi uyarınca davanın usulden reddine karar vermiş, bu karar davacı tarafından temyiz edilmiştir.

Yargıtay 4. Hukuk Dairesi: 22.12.2016 gün ve E:2016/14905, K:2016/12511 sayı ile, dosyadaki yazılara, kararın dayandığı kanıtlarla yasaya uygun gerektirici nedenlere göre yerinde görülmeyen bütün temyiz itirazlarının reddiyle usul ve yasaya uygun hükmün onanmasına karar vermiş, bu karar kesinleşmiştir.

Davacı aynı istemle idari yargı yerinde dava açmıştır.

ISPARTA İDARE MAHKEMESİ: 11.9.2017 gün ve E:2017/495 sayı ile, idarenin Kamulaştırma Kanunun 8, 10 ve devamı maddeleri uygulamadan icra yetkisini hukuka aykırı olarak kullanması olarak nitelendirilebilecek fiili el atma durumu söz konusu olduğu için dava konusu uyuşmazlığın çözümünde adli yargı görevli olduğu sonucuna varıldığından, Mahkemelerinin görevsizliğine, 2247 sayılı Kanunun 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmesine ve dosya incelemesinin bu konuda Uyuşmazlık Mahkemesince karar verilinceye kadar ertelenmesine karar vermiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE:

Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü'nün, Nuri NECİPOĞLU'nun Başkanlığında, Üyeler: Ali ÇOLAK, Ahmet Tevfik ERGİNBAY, Suna TÜRE, Alaittin Ali ÖĞÜŞ, Süleyman Hilmi AYDIN ve Birgül KURT'un katılımlarıyla yapılan 23.10.2017 günlü toplantısında:

I-İLK İNCELEME: Dosya üzerinde 2247 sayılı Yasa'nın 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre; İdare Mahkemesince, 2247 sayılı Yasa'nın 19. maddesine göre başvuruda bulunulmuş olduğu, idari yargı dosyasının Mahkemece, ekinde adli yargı dosyası ile birlikte Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderildiği ve usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

II-ESASIN İNCELENMESİ: Raportör-Hakim Gülşen AKAR PEHLİVAN'ın, davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın davada adli yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Dava; Isparta İli, Yalvaç İlçesi, Tokmacık Köyü 121 ada, 92 parsel ve 121 ada, 93 parsel sayılı taşınmazlarına drenaj kanalı açmak amacıyla ağaçlarının yıkılması ve hafriyat dökülmesi suretiyle zarar verilmesinden dolayı uğranıldığı ileri sürülen 7.205,04 TL maddi zararın faiz ve dava masrafları ile birlikte tazmini istemiyle açılmıştır.

2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu'nun "Kamulaştırmada önce yapılacak işlemler ve idari şerh" başlıklı 7.maddesinin üçüncü fıkrasında; " İdare kamulaştırma kararı verdikten sonra kamulaştırmanın tapu siciline şerh

verilmesini kamulaştırmaya konu taşınmaz malın kayıtlı bulunduğu tapu idaresine bildirir. Bildirim tarihinden itibaren malik değiştiği takdirde, mülkiyette veya mülkiyetten gayri ayni haklarda meydana gelecek değişiklikleri tapu idaresi kamulaştırmayı yapan idareye bildirmek zorundadır. (Değişik cümle: 24/4/2001 - 4650/2 md.) İdare tarafından, şerh tarihinden itibaren altı ay içinde 10 uncu maddeye göre kamulaştırma bedelinin tespitiyle idare adına tescili isteğinde bulunulduğuna dair mahkemeden alınacak belge tapu idaresine ibraz edilmediği takdirde, bu şerh tapu idaresince resen sicilden silinir.";

"Kısmen kamulaştırma" başlıklı 12. maddesinin yedinci ve sekizinci fıkralarında; "Kısmen kamulaştırılan paylı mülkiyete konu taşınmaz mal, evvelce paydaşlar arasında fiilen bölünerek bir veya birkaç paydaşın tasarruf ve yararlanmasına bırakılmış ve yapılan kısmi kamulaştırma bu yerin tamamını veya bir kısmını kapsıyor ise, bu durumda kamulaştırmaya ilişkin işlemler sadece bu paydaş veya paydaşlar hakkında yürütülerek kamulaştırma bedeli payları oranında kendilerine ödenir. Pay veya paydaşların sadece bu kısım için dava hakları vardır. Taşınmaz malın kamulaştırılmayan kısmı üzerinde hakları kalmaz ve adları paydaşlar arasından çıkarılır. Kamulaştırılan bu yerler tapu sicilinde idare adına tescil olunur.

Bu maddenin uygulanmasından doğacak anlaşmazlıklar adli yargıda çözümlenir.";

"Dava hakkı" başlıklı 14. maddesinde; "Kamulaştırmaya konu taşınmaz malın maliki tarafından 10 uncu madde gereğince mahkemece yapılan tebligat gününden, kendilerine tebligat yapılamayanlara tebligat yerine geçmek üzere mahkemece gazete ile yapılan ilan tarihinden itibaren otuz gün içinde, kamulaştırma işlemine karşı idari yargıda iptal ve maddi hatalara karşı da adli yargıda düzeltim davası açılabilir.

İdari yargıda açılan davalar öncelikle görülür.

İştirak halinde veya müşterek mülkiyette, paydaşların tek başına dava hakları vardır.

İdare, kamulaştırma belgelerinin mahkemeye verildiği günden itibaren otuz gün içinde maddi hatalara karşı adli yargıda düzeltim davası açabilir.

İdare tarafından, bu Kanun hükümlerine göre tespit olunan malike ve zilyede karşı açılan davaların görülmesi sırasında, taşınmaz malın gerçek malikinin başka bir şahıs olduğu anlaşıldığı takdirde, davaya bu gerçek malik, tapu malikinin daha önce öldüğü sabit olursa mirasçıları da dahil edilmek suretiyle devam olunur.

Açılan davaların sonuçları dava açmayanları etkilemez.";

"Yetkili ve görevli mahkeme ve yargılama usulü" başlıklı 37. maddesinde ise, " Bu Kanundan doğan tüm anlaşmazlıkların adli yargıda çözümlenmesi gerekenleri, taşınmaz malın bulunduğu yer asliye hukuk mahkemelerinde basit yargılama usulü ile görülür." denilmiştir.

İdarenin yürütmekle yükümlü bulunduğu kamu hizmetine ilişkin olarak uygulamaya koyduğu plan ve projeye göre meydana getirdiği yol, kanal, baraj, su yolları, su şebekesi gibi tesislerin kurulması, işletilmesi ve bakımı sırasında kişilere verdiği zararların tazmini istemiyle açılacak davaların görüm ve çözümünün, idari eylem ve işlemlerden dolayı kişisel hakları muhtel olanlar tarafından açılacak tam yargı davaları kapsamında yargısal denetim yapan idari yargı yerine ait olduğu; idarece herhangi bir ayni hakka müdahalede bulunulduğu, özel mülkiyete konu taşınmaza kamulaştırmasız el atıldığı veya plan ve projeye aykırı iş görüldüğü iddiasıyla açılacak müdahalenin men'i ve meydana gelen zararın tazmini davalarının ise, mülkiyete tecavüzün önlenmesine ve haksız fiillere ilişkin özel hukuk hükümlerine göre adli yargı yerinde çözümleneceği, yerleşik yargısal içtihatlarla kabul edilmiş bulunmaktadır.

Nitekim, yukarıda belirtilen genel kabul doğrultusundaki Yargıtay İçtihadı Birleştirme Kurulunun 11.2.1959 günlü, E: 1958/17, K:1959/15 sayılı kararının III. bölümünde, "İstimlaksiz el atma halinde amme teşekkülü istimlak Kanununa uygun hareket etmeden ferdin malını elinden almış olması sebebiyle kanunsuz bir harekette bulunmuş durumdadır. Ve bu bakımdan dava Medeni Kanun hükümlerine giren mülkiyete tecavüzün önlenmesi veya haksız fiil neticesinde meydana gelen zararın tazmini davasıdır. Ve bu bakımdan adliye mahkemesinin vazifesi içindedir." görüşüne yer verilmiştir.

Dosyanın incelenmesinden, dava konusu; Yalvaç İlçesi, Tokmacık Köyü 121 ada, 92 parsele kayıtlı 2200 m2'lik taşınmazın 236,91 m2'lik kısmı ile yine 121 ada, 93 parsele kayıtlı 15.500 m2'lik taşınmazın 670,94 m2'lik kısmının davalı idarece Tokmacık Çaltı Pompaj Sulaması İnşaatı nedeniyle Enerji ve Tabi Kaynaklar Bakanlığının 27.06.1996 tarih ve 2450 sayılı Oluru Projesine ve Bölge Müdürlüğünün 03.12.2015 tarihli oluru ile 2942 Sayılı Kamulaştırma Kanununun (D.4650 S.K.) 8. Maddesine istinaden, DSİ 1480 ve 1481 numaralar ile kısmen kamulaştırmaya tabii tutulduğu; dava konusu taşınmazların bulunduğu güzergâhtan davalı kurum tarafından Sulama Kanallarının geçirildiği, bu taşınmazların kısmen kamulaştırılması için kamulaştırma işlemlerine başlandığı ve maliklerin uzlaşma görüşmelerine çağrıldığı; davacı ile yapılan uzlaşma görüşmeleri neticesinde anlaşma sağlandığı ve davacının dava konusu taşınmazların ferağ ve akit işlemlerini Yalvaç Tapu Müdürlüğünde 14.10.2016 tarihinde gerçekleştirdiği taşınmazların 121 ada, 357 parsel ve 121 ada, 373 parsel numaralarıyla DSİ Genel Müdürlüğü adına tescil edildiği; dava konusu taşınmazların kamulaştırma bedellerinin davacının hesabına tapudaki hissesi oranına göre yatırıldığı anlaşılmıştır.

Olayda, davacı ile davalı idare tarafından 2942 sayılı Kanun gereğince satın alma usulü gerçekleştirilerek davacı tarafla uzlaşma sağlandığı ve kamulaştırma bedellerinin kendisine ödendiği açıktır.

Yukarıda belirtilen yasal düzenlemelere göre, kamulaştırma işlemine karşı idari yargıda iptal davası kamulaştırma işlemi sonucunda kamulaştırma bedeline veya bankada bloke edilen bedele itiraz veya maddi hatalara karşı adli yargıda düzeltim davası açılabileceği, kısmen kamulaştırmalardan doğacak uyuşmazlıkların adli yargıda çözümleneceği anlaşılmaktadır.

Davada, kamulaştırma işleminin iptali istenilmemiş olduğundan, ortada idari yargı yetkisi kapsamına giren bir idari dava bulunduğundan söz etmek olanaksızdır.

Açıklanan nedenlerle davanın görüm ve çözümünde adli yargının görevli olduğu dolayısıyla, Isparta İdare Mahkemesinin başvurusunun kabulü ile, Yalvaç Asliye Hukuk Mahkemesince verilen 7.4.2016 gün ve E:2016/58, K:2016/247 sayılı görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

S O N U Ç : Davanın çözümünde ADLİ YARGININ görevli olduğuna, bu nedenle Isparta İdare Mahkemesinin BAŞVURUSUNUN KABULÜ ile, Yalvaç Asliye Hukuk Mahkemesince verilen 7.4.2016 gün ve E:2016/58, K:2016/247 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA, 23.10.2017 gününde OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Nuri	Ali	Ahmet Tevfik	Suna
NECİPOĞLU	ÇOLAK	ERGİNBAY	TÜRE

Üye	Üye	Üye
Alaittin Ali	Süleyman Hilmi	Birgül
ÖĞÜŞ	AYDIN	KURT